

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos
Klaipėdos miesto poliklinikos
vyriausiojo gydytojo 2024-12-30 įsakymu
Nr.140

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS
FIZINĖS MEDICINOS IR REABILITACIJOS SKYRIAUS
KINEZITERAPEUTO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos (toliau – Įstaiga) kineziterapeuto pareigybės aprašymas nustato kvalifikacinius reikalavimus, teises, pareigas, kompetenciją bei atsakomybę, kurie yra privalomi tiek kineziterapeutui, tiek darbdaviui.
2. Kineziterapeutą į pareigas priima ir iš jų atleidžia Įstaigos vyriausiasis gydytojas teisės aktų nustatyta tvarka.
3. Kineziterapeutas tiesiogiai pavaldus Įstaigos Fizinės medicinos ir rehabilitacijos skyriaus slaugos administratoriui.
4. Kineziterapeutui suteikiama parašo teisė Įstaigoje naudojamuose dokumentuose profesinės kompetencijos ribose arba suteikiama atskiru vyriausiojo gydytojo raštišku įgaliojimu.
5. Kineziterapeutas pavaduoja kitą kineziterapeutą jam nesant darbe.
6. Kineziterapeutas turi būti savarankiškas, diplomatiškas, sąžiningas, komunikabilus, empatiškas, mandagus, tvarkingas, laikytis profesinės etikos reikalavimų.
7. Kineziterapeutas savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, darbo santykius, darbuotojų saugą ir sveikatą ir poįstatyminiais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) įsakymais, Medicinos ir higienos normomis, Įstaigos vyriausiojo gydytojo įsakymais, vidaus tvarkos taisyklėmis, bei šiuo pareigybės aprašymu.
8. Kineziterapeuto pareigybės aprašymas sudarytas vadovaujantis Lietuvos medicinos norma MN 124:2023 „Kineziterapeutas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma), kuri yra privaloma kineziterapeutams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją ir kontroliuojančioms jų veiklą.
9. Pareigybės aprašyme vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:
 - 9.1. Kineziterapeuto praktika – teisės aktų reglamentuojamos kineziterapeuto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.
 - 9.2. kitos vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI**

10. Kvalifikacija laikoma lygiaverte kineziterapeuto kvalifikacijai, jeigu asmuo:
 - 10.1. turi aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus sporto, kūno kultūros pedagogikos, kineziologijos studijas, arba jai lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją ir papildomai šiuos dokumentus:

10.1.1. reabilitacijos (kineziterapijos) tobulinimo kursų, vykusių iki 2011 m. rugpjūčio 13 d., pažymėjimus ar jų kopijas, kuriais patvirtinama, kad tobulintasi ne mažiau kaip 144 val. Bet kurios tobulinimosi kursų dalies trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 66 val.;

10.1.2. darbdavio pažymą, kad asmuo iki 2011 m. rugpjūčio 13 d. yra išdirbęs kineziterapeutu sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje licenciją teikti šias paslaugas, ne mažiau kaip 36 mėn.;

10.2. turi aukštojo mokslo kvalifikaciją ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos iki 2007 m. vasario 10 d. išduotą licenciją verstis privačia kineziterapeuto veikla;

10.3. turi aukštojo mokslo kvalifikaciją, įgytą baigus antrosios studijų pakopos kineziterapijos studijas.

11. Teisę verstis kineziterapeuto praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs kineziterapeuto profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią asmens sveikatos priežiūros praktikos licenciją verstis asmens sveikatos priežiūros praktika pagal kineziterapeuto profesinę kvalifikaciją.

12. Kineziterapeutas verčiasi kineziterapeuto praktika įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti kineziterapijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir kineziterapeutas. Kineziterapeutas šiose įstaigose teikia kineziterapijos paslaugas visų amžiaus grupių pacientams.

13. Kineziterapeutas verčiasi praktika savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

III SKYRIUS TEISĖS

14. Kineziterapeutas turi teisę:

14.1. verstis kineziterapeuto praktika šios Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

14.2. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

14.3. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar kineziterapeuto gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

14.4. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

14.5. nustatyti vaiko gimimo momentą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo momento nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

14.6. dalyvauti pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, mokslinių draugijų veikloje, kur nagrinėjami su profesine kvalifikacija susiję klausimai;

14.7. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus;

14.8. tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, vykdant Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

15. Kineziterapeutas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

IV SKYRIUS PAREIGOS

16. Kineziterapeutas privalo:
 - 16.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;
 - 16.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją, užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
 - 16.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
 - 16.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 16.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudos numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
 - 16.6. pagal kompetenciją dalyvauti vykdant sveikatos programas;
 - 16.7. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;
 - 16.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 16.9. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;
 - 16.10. tvarkyti kineziterapeuto praktikos dokumentus;
 - 16.11. paaiškinti kineziterapeuto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
 - 16.12. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius kineziterapijos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;
 - 16.13. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;
 - 16.14. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

V SKYRIUS KOMPETENCIJA

17. Kineziterapeuto kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę kineziterapijos mokslo ir praktikos pažangą.
18. Kineziterapeutas turi žinoti:
 - 18.1. darbo saugos, infekcijų kontrolės, profesinės etikos ir bioetikos pagrindus;
 - 18.2. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;
 - 18.3. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 18.4. medicinos statistikos pagrindus;
 - 18.5. naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;
 - 18.6. sveikatos teisės pagrindus;
 - 18.7. Lietuvoje vykdomas prevencines sveikatos programas ir jų ryšį su sveika gyvensena;
 - 18.8. pagrindinius sveikatos draudimo pagrindus;
 - 18.9. asmens duomenų apsaugos principus.
19. Kineziterapeutas turi išmanyti:
 - 19.1. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patologiją, biomechaniką, kineziologiją;
 - 19.2. žmogaus augimo ir vystymosi bei amžiaus ir lyties ypatumus;
 - 19.3. kineziterapijos poveikį žmogaus organizmui;

- 19.4. ergonomikos principus;
- 19.5. fizinių ir fizikinių veiksnių poveikį ir taikymą;
- 19.6. judesių valdymą;
- 19.7. pratimų atlikimo technikas ir metodus;
- 19.8. fiziologinius, patologinius, struktūrinius ir funkcinis pokyčius, kurie gali turėti įtakos paciento sveikatos būklei ir kineziterapijos eigai;
- 19.9. įvairaus amžiaus žmonių psichosocialinės elgsenos ypatumus;
- 19.10. paciento, jo atstovų, kitų pacientą prižiūrinčių asmenų mokymo principus, informacijos pateikimo principus;
- 19.11. sveikos gyvensenos principus;
- 19.12. komandinio darbo principus;
- 19.13. jutimų ir refleksų vertinimo principus;
- 19.14. pirmosios medicinos pagalbos teikimo pagrindus;
- 19.15. minkštųjų audinių mobilizacijos ir masažo technikas bei metodus;
- 19.16. ligų, traumų, apsigimimų rizikos veiksnius, priežastis, ligų simptomus bei eigą;
- 19.17. biopsichosocialinę reabilitacijos modelį pagrindžiančias teorijas ir metodikas (TFK).
20. Kineziterapeutas turi gebėti:
 - 20.1. rinkti, analizuoti ir kritiškai vertinti su paciento sveikatos būkle susijusią informaciją;
 - 20.2. įvertinti ir dokumentuoti tyrimo rezultatus bei nustatyti kineziterapijos poreikį ir mastą;
 - 20.3. nustatyti kineziterapinę diagnozę ir prognozę;
 - 20.4. vadovaudamasis informacija apie paciento sveikatos būklę ir nustatytą kineziterapinę diagnozę, sudaryti kineziterapijos planą, programą;
 - 20.5. pagal kompetenciją įvertinti pasikeitusią paciento sveikatos būklę ir keisti ar nutraukti kineziterapiją (procedūrą), vertinti jos efektyvumą ir tinkamai tai dokumentuoti;
 - 20.6. teikti pirmąją medicinos pagalbą;
 - 20.7. atlikti individualias ir grupines kineziterapijos procedūras;
 - 20.8. savo klinikinius sprendimus grįsti moksliniais įrodymais.
21. Kineziterapeutas procedūros metu pagal kompetenciją turi gebėti:
 - 21.1. surinkti anamnezę, kurią sudaro demografiniai duomenys; socialiniai duomenys (užimtumas; gyvenamoji aplinka); bendra sveikatos būklė (savęs vertinimas, šeimos vertinimas); duomenys apie sveikatos įpročius; šeimos istorija (šeimos rizikos veiksniai); ligos istorija; esama situacija ir pagrindiniai nusiskundimai; funkcinė būklė ir fizinio aktyvumo lygis; vaistų vartojimas; klinikiniai tyrimai;
 - 21.2. vertinti:
 - 21.2.1. odos būklę (spalvą, vientisumą);
 - 21.2.2. suvokimą, motyvaciją, bendravimą;
 - 21.2.3. kompensacinių priemonių poreikį;
 - 21.2.4. judėjimo techninių pagalbos priemonių poreikį;
 - 21.3. vertinti ir matuoti:
 - 21.3.1. antropometrinius duomenis;
 - 21.3.2. kraujo spaudimą, širdies susitraukimų dažnį ir ritmą bei kūno temperatūrą;
 - 21.3.3. kvėpavimo dažnį, ritmą ir garsą;
 - 21.3.4. skausmą;
 - 21.3.5. judesių amplitudes;
 - 21.3.6. raumenų būklę (apimtį, ilgį, jėgą, ištvermę, koordinaciją, įtempimą, tonusą);
 - 21.3.7. statinę ir dinaminę laikyseną;
 - 21.3.8. statinę ir dinaminę pusiausvyrą;
 - 21.3.9. koordinaciją, judesių valdymą;
 - 21.3.10. eiseną;

- 21.3.11. funkcinį savarankiškumą
- 21.3.12. ištvermę;
- 21.3.13. naujagimių ir kūdikių psichomotorinę bei vaikų motorinę raidą;
- 21.4. taikyti ir (ar) atlikti:
 - 21.4.1. gydymą padėti;
 - 21.4.2. gydomuosius pratimus (be įrankių, prietaisų ar su įrankiais, prietaisais):
 - 21.4.2.1. pasyvius, pusiau aktyvius, aktyvius, su pasipriešinimu;
 - 21.4.2.2. aerobinius;
 - 21.4.2.3. stabilizavimo;
 - 21.4.2.4. pusiausvyros;
 - 21.4.2.5. koordinacijos;
 - 21.4.2.6. pliometrinius;
 - 21.4.2.7. tempimo (statinio, dinaminio, pozicinio);
 - 21.4.2.8. izometrinius, izotoninius, izokinetinius;
 - 21.4.2.9. atpalaidavimo;
 - 21.4.2.10. kvėpavimo;
 - 21.4.2.11. funkcinį;
 - 21.4.2.12. vandenyje;
 - 21.4.2.13. neuroraumeninio palengvinimo;
 - 21.4.2.14. uždaro ir atviro kinematinės grandinės;
 - 21.4.2.15. aktyvaus slopinimo;
 - 21.4.3. minkštųjų audinių mobilizacijas;
 - 21.4.4. stuburo ir sąnarių mobilizacijas;
 - 21.4.5. masažą;
 - 21.4.6. fizikinius veiksmus:
 - 21.4.6.1. elektros terapiją (raumenų stimuliacija elektra (EMS); transkutane nervų elektrostimuliacija (TENS); funkcinė elektrostimuliacija (FES) ir kt.);
 - 21.4.6.2. šalčio terapiją (šalčio paketai; šaldantis aerosolis ir kt.);
 - 21.4.6.3. šilumos terapiją (sausą šilumą; šiltos pakuotės; parafino vonelės ir kt.);
 - 21.4.6.4. šviesos terapiją (infraraudonieji spinduliai; ultravioletiniai spinduliai; matoma šviesa; poliarizuota šviesa; lazeris ir kt.);
 - 21.4.6.5. garso terapiją (ultragarsas; smūginė banga);
 - 21.4.6.6. magneto terapiją;
 - 21.4.7. hidroterapiją (vonios; baseinas; pulsuojančios vandens srovės ir kt.);
 - 21.4.8. balneoterapiją (mineralinis vanduo, purvas ir kt.);
 - 21.4.9. kompresinę terapiją (kompresinis bintavimas; daugiasluoksnis bintavimas; kompresiniai rūbai; vasopneumatiniai kompresiniai prietaisai ir kt.);
 - 21.4.10. teipavimą (kineziologinį ir atletinį);
- 21.5. naudoti gravitacinius, kompresinius prietaisus: vertikalizavimo stovus; inversinius stalus;
- 21.6. parinkti ir pritaikyti:
 - 21.6.1. judėjimo technines pagalbos priemones;
 - 21.6.2. ortopedijos technines priemones;
- 21.7. sudaryti ir vykdyti prevencinių priemonių ir (ar) fizinio aktyvumo programas.
- 22. Lietuvos medicinos normos 21.4.6. papunktyje išvardintus veiksmus kineziterapeutas turi gebėti atlikti ir atskiros fizioterapijos procedūros metu.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

23. Kineziterapeutas atsakingas už:
- 23.1. pareiginių darbo funkcijų tinkamą ir savalaikį vykdymą;
 - 23.2. kineziterapeuto kvalifikuotą, kokybišką paslaugų teikimą pacientams;
 - 23.3. Medicinos ir higienos normų reikalavimų vykdymą;
 - 23.4. Įstaigos tikslingą, efektyvų turimų išteklių panaudojimą bei apsaugą (medikamentų, medicinos priemonių, medicinos prietaisų, įrangos, inventoriaus ir kt.);
 - 23.5. pacientų teisių įgyvendinimą ir paslaugų prieinamumą.
24. Atsako už netinkamą Lietuvos Respublikos teisės aktų ir/ar lokalių teisės aktų bei jam pavestų pareigų vykdymą ar jų nevykdymą. Taip pat atsako už netinkamą asmens duomenų tvarkymą ir/ar asmens duomenų paslapties atskleidimą, už turtinę žalą, padarytą Įstaigai, dėl savo kaltės ar aplaidaus neatsargumo.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Šis pareigybės aprašymas gali būti peržiūrimas ir iš naujo tvirtinamas:
- 25.1. iš esmės pasikeitus darbuotojo darbo pobūdžiui ir/ar kvalifikaciniams reikalavimams;
 - 25.2. pasikeitus pareigybės pavadinimui;
 - 25.3. pasikeitus Įstaigos struktūrai;
 - 25.4. Įstaigos vyriausiojo gydytojo sprendimu.

Susipažinau ir sutinku vykdyti:

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)